

Kungsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola

Läsår

2015/2016

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola

Ansvariga för planen

Per Werger, rektor

Vår vision

På vår skola är man sedd, hörd, trodd och trygg.

Planen gäller från

2015-11-01

Planen gäller till

2016-09-14

Läsår

2015/2016

Elevernas delaktighet

Trivselenkät vt-15.

Ifyllande av husmodellen i slutet av vt-15/början av ht-15.

Samtal på klassråden.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Diskussioner under klassvisa föräldramöten.

Diskussioner vid föräldrasamrådsmöte.

Ett utkast till planen har varit utlagd på Infomentor som alla föräldrar har tillgång till. Där har funnits en uppmaning att lämna synpunkter.

Personalens delaktighet

Diskussioner under kompetensutvecklingsdagar.

Diskussioner vid arbetsplatsträff.

Förankring av planen

Elever: under klassråd.

Personal: vid arbetsplatsträff.

Vårdnadshavare: vid föräldramöte.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärdering av planen har gjorts med elever på klassrådstid eller motsvarande samt med personal under kompetensutvecklingsdagar och APT.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Elever, personal, skolläring.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Elevsamtal: har inte förekommit med den regelbundenhet som planen säger. Samtal har förekommit vid utvecklingssamtal samt vid behov.

Film "Älska mig": Har visats i samtliga klasser i årskurs 7 och efterarbetats enligt planen.

Värdegrundsarbete på klassråd: alla klasser har inte haft schemalagda klassråd. Arbetet har inte utförts enligt planen.

Värdegrundsarbete i elevråd: elevernas arbetsmiljö har diskuterats, men konkret arbete med planen har inte förekommit.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-05-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Elever:

Samtal med elever på klassrådstid.

Elever fyller i trivselenkäten som samtidigt är en del av kartläggningen inför nästa läsår.

Eleverna fyller i och diskuterar "Husmodellen" som samtidigt är en del av kartläggningen inför nästa läsår.

Personal:

Samtal på arbetslagsmöten och arbetsplatsträff.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Per Weger, rektor

Främjande insatser

Namn

Tjej- och killgrupper

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever på Kungsskolan känner sig trygga.

Andelen elever som trivs på Kungsskolan har ökat.

Uppföljning i trivselenkät vt-16.

Insats

Kurator och skolsköterska genomför samtal med tjej- respektive killgrupper i varje klass i årskurs 7.

Ansvarig

Kurator och skolsköterska

Datum när det ska vara klart

2016-04-30

Namn

Samarbetsövningar

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever på Kungsskolan känner sig trygga.

Andelen elever som trivs på Kungsskolan har ökat.

Uppföljning i trivselenkät vt-16.

Insats

Temadag varje termin i klassvisa och blandade grupper med samarbetsövningar.

Ansvarig

Planering: kurator, skolsköterska, elevråd. Genomförande: lärare, elevråd

Datum när det ska vara klart

2016-04-30

Namn

Lägerskola eller annan jämförbar social aktivitet

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever på Kungsskolan känner sig trygga.

Andelen elever som trivs på Kungsskolan har ökat.

Uppföljning i trivselenkät vt-16.

Insats

Åk 7: klassvis lägerskola eller jämförbar social aktivitet med samarbetsövningar.

Ansvarig

Klassföreståndare, rektor

Datum när det ska vara klart

2015-12-18

Namn

Filmbaserade samtal

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever känner sig trygga på Kungsskolan.

Andelen elever som trivs i skolan har ökat.

Uppföljning i trivselenkät vt-16.

Insats

Årskurs 7: "Älska mig"

Årskurs 8: "Ondskan" (ev. annan)

Årskurs 9: "IRL"

Ansvarig

Klassföreståndare, kurator, skolsköterska

Datum när det ska vara klart

2016-04-30

Namn

Utbildning av personal

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

All personal på Kungsskolan är väl insatt i Kungsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt de lagar och övriga bestämmelser som ligger till grund för den.

Insats

Utbildning i lagar och andra bestämmelser som ligger till grund för planen.

Utbildning i hur man arbetar mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Genomgång och samtal om planen.

Detta sker vid arbetsplatsträffar (all personal) och på kompetensutvecklingsdagar (pedagogisk personal).

Ansvarig

Rektor

Datum när det ska vara klart

2015-12-18

Namn

Elevtutbildning

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Kungsskolans elever är insatta i innehållet i planen och i de bestämmelser som ligger till grund för den.

Uppföljning på klassrådstitid under januari 2016.

Insats

Genomgång av och samtal om planen och de bestämmelser som ligger till grund för den.

Ansvarig

Rektor, klassföreståndare

Datum när det ska vara klart

2015-12-18

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Variant av "Husmodellen".

Trivselenkät.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har fyllt i en variant av "Husmodellen" med skolans samtliga lokaler och områden. De har markerat var kränkningar förekommer och vad de består i.

Eleverna har besvarat en trivselenkät.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Samtal på arbetsplatsträff.

Resultat och analys

Trivselenkäten, som genomfördes i slutet av maj av 227 elever, visar följande:

89 % av eleverna trivs i skolan, 11 % trivs inte.

92 % känner sig trygga i skolan, 8 % känner sig inte trygga.

73 % anser att man visar hänsyn till varandra i klassen, 27 % anser att man inte visar hänsyn till varandra.

61 % anser att man har en bra samtalston i klassen, 39 % anser att man inte har en bra samtalston.

79% anser att det finns någon vuxen på skolan som den kan prata med i förtroende, 21 % anser att det inte finns någon.

87 % anser att det fungerar bra i idrottshallens omklädningsrum, 13 % anser att det inte fungerar bra.

85 % anser att flickor och pojkar får lika mycket hjälp i skolan, 15 % anser att de inte får lika mycket hjälp.

55 % av dem som åker skolskjuts anser att det är bra ordning i skolskjutsarna, 45 % anser att det inte är bra ordning.

55 % trivs med att äta i matsalen, 45 % trivs inte med att äta där. (De som har kommenterat nämner framför allt missnöje med maten.)

De platser i skolan som nämns i husmodellen är följande:

Omklädningsrum/duschar i idrotten, framför allt pojkarnas (sexuella trakasserier, homofobi)

Korridorerna, både A, B och C (etnicitet, kränkningar)

Cafeterian (kränkningar)

Vägen till matsalen (sexuella trakasserier)

Matsalen (kränkningar)

Förebyggande åtgärder

Namn

Åtgärd mot sexuella trakasserier

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Könsidentitet eller könsuttryck och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Mål: Inga former av sexuella trakasserier förekommer på Kungsskolan.

Uppföljning: På klassråd och arbetsplatsträff i december.

Utvärdering: I den årliga trivselenkäten i april/maj.

Åtgärd

1/ Inventera omklädningsrummens utformning och utrustning: krockar att hänga handduken på i duschen, dörrar/ draperier i tillräcklig omfattning som skärmar av.

2/ Temadag/del av dag mot sexuella trakasserier med fortsatta samtal på klassråd och arbetsplatsträffar.

Motivera åtgärd

I både trivselenkäten och kartläggningen enligt husmodellen framkommer att det förekommer olika former av sexuella trakasserier i idrottshallens omklädningsrum.

Ansvarig

1/ Rektor, skyddsombud och elevskyddsombud. 2/ Klassföreståndare. Kurator tillhandahåller uppgifter.

Datum när det ska vara klart

2016-01-31

Namn

Åtgärd mot trakasserier på grund av etnisk härkomst

Områden som berörs av åtgärden

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

Inga trakasserier på grund av etnisk tillhörighet förekommer på Kungsskolan.

Uppföljning sker dels genom återkommande samtal under klassråd och vid arbetslagsmöten, dels genom trivselenkät och husmodell under vt-16

Åtgärd

1/ Personal deltar i konferensen "Kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser-så möter vi främlingsfientlighet och rasism i skolan".

2/ Material från Forum för levande historia och andra myndigheter/organisationer används i undervisningen.

3/ Rastvakter är uppmärksamma på om trakasserier förekommer och ingriper omedelbart.

Motivera åtgärd

Husmodellen visar att det förekommer trakasserier på grund av etnisk tillhörighet i korridorer och cafeteria.

Ansvarig

Rektor, lärare, rastvakter, övrig personal

Datum när det ska vara klart

2016-04-30

Namn

Åtgärd mot olika behandling på grund av kön

Områden som berörs av åtgärden

Kön

Mål och uppföljning

Andelen elever som anser att flickor och pojkar inte får lika mycket hjälp har minskat.

Uppföljning: trivselenkät vt-16.

Åtgärd

1/ Fördjupad analys av vem som får mer och vem som får mindre hjälp.

2/ Utbildning av lärare i genusfrågor.

Motivera åtgärd

Trivselenkäten visar att 33 % av eleverna anser att flickor och pojkar inte får lika mycket hjälp.

Ansvarig

Rektor, lärare

Datum när det ska vara klart

2016-04-30

Namn

Åtgärd mot kränkande behandling i matsalen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Inga former av kränkande behandling förekommer bland Kungsskolans elever och personal.

Åtgärd

1/ Fördjupad analys av orsaker till att elever inte trivs med att äta i matsalen.

1/ Lägga schemat så att så få elever som möjligt finns i matsalen och kön dit samtidigt.

2/Rastvakterna i matsalen uppmärksammar och ingriper omedelbart om kränkningar förekommer.

Motivera åtgärd

Eleverna anger i Husmodellen att kränkningar förekommer i matsalen.

44% av eleverna anger att de inte trivs med att äta i matsalen.

Ansvarig

Rektor, rastvakter

Datum när det ska vara klart

2016-04-30

Namn

Åtgärd mot kränkande behandling i cafeteria och korridorer

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Inga former av kränkande behandling förekommer på Kungsskolan.

Uppföljning: samtal på klassråd och arbetslagsmöten samt genom Husmodellen vt-16.

Åtgärd

Rastvakter är uppmärksamma på om kränkningar förekommer och ingriper omedelbart.

Motivera åtgärd

Eleverna anger i Husmodellen att kränkningar förekommer i cafeteria och korridorerna.

Ansvarig

Rastvakter

Datum när det ska vara klart

2016-04-30

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Kungsskolan ska det inte förekomma några former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvaktsschema som ger vuxna god uppsikt över eleverna under lektionsfri tid.

All personal är i övrigt uppmärksam på och lyhörd för signaler om att kränkningar förekommer.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever och föräldrar vänder sig i första hand till klassföreståndare i respektive klass.

I andra hand vänder man sig till rektor Per Werger, tel. 0435-55076 eller per.werger@orkelljunga.se

Det går även att vända sig till annan personal på skolan som eleven/föräldern har förtroende för.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1/ En anställd som upptäcker pågående trakasserier/kränkningar ska ingripa genast för att åtgärda den akuta situationen. I detta ingår även att skaffa sig en kortfattad uppfattning av själva händelsen, vilka som är inblandade och vilka som eventuellt har sett/hört händelsen.

2 a/ Den anställda lämnar snarast (samma dag) blanketten "Kränkande behandling/diskriminering/trakasserier; del 1: Anmälan" till rektor samt informerar den utsatta elevens klassföreståndare.

b/ Punkt 2 a/ gäller även om en anställd på annat sätt får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier/kränkande behandling.

c/ Är det fråga om hot eller våld fyller den anställda även i SAM på intranätet.

3/ Rektor informerar huvudmannen.

4/ Rektor fattar snarast beslut om en utredning ska ske. Ansvaret för en utredning ligger hos Thomas Nilsson som i samråd med de inblandade elevernas klassföreståndare bestämmer vem som ska genomföra utredningen.

5/ Utredningen genomförs av överenskomna personer. Blanketten "Kränkande behandling/diskriminering/trakasserier; del 2 Utredning" används.

Utredaren samtalar med de inblandade eleverna en och en.

6/ Om samtalen visar att en medveten kränkning skett påpekar utredaren att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag samt att de ska upphöra genast.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1/ En anställd som får reda på att en elev anser sig utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av personal anmäler detta till rektor. Blanketten "Kränkande behandling/diskriminering/trakasserier; del 1: Anmälan" används.

2/ Rektor informerar förvaltningschefen.

3/ Rektor informerar vårdnadshavarna.

4/ Rektor genomför en utredning samma dag. Blanketten "Kränkande behandling/diskriminering/trakasserier; del 2: Utredning" används.

Rektor informerar den anställda om rätten till stöd från sin fackliga organisation.

5/ Rektor informerar samma dag vårdnadshavarna om resultatet av utredningen.

6/ Rektor ansvarar för att lämpliga åtgärder vidtas.

Rutiner för uppföljning

1/ Tid för uppföljning med de inblandade eleverna cirka en vecka senare bestäms. Utredaren ansvarar för uppföljningen.

Den utsatta eleven uppmanas att omedelbart meddela utredaren om något händer innan dess.

2/ Om trakasserier/kränkningar inte upphört kallas den kränkande eleven med vårdnadshavare till en elevkonferens där ett åtgärdsprogram upprättas.

Rutiner för dokumentation

Blanketten "Kränkande behandling/diskriminering/trakasserier; del 1: Anmälan; del 2 Utredning" används för dokumentation.

För att fylla i "del 1: Anmälan" ansvarar varje anställd som upptäcker eller på annat sätt får kännedom om att en elev blir utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

För att fylla i "del 2: Utredning" ansvarar utredaren/utredarna av händelsen.

Ansvarsförhållande

1/ Varje anställd ansvarar för att uppmärksamma och omedelbart åtgärda akuta situationer av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

2/ Varje anställd ansvarar för att agera om den på annat sätt får kännedom om att en elev anser sig utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

3/ Rektor Per Werger ansvarar för att meddela huvudmannen när en anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling lämnats in.

4/ Rektor Per Werger ansvarar för att fatta beslut om en utredning ska genomföras när en anmälan enligt ovan lämnats in.

5/ Thomas Nilsson ansvarar för att, i samråd med berörda elevers klassföreståndare, fatta beslut om vem som ska genomföra en utredning enligt ovan.

6/ Den/de som bestäms i punkt 5 ansvarar för att genomföra utredning och uppföljning samt att dokumentera dessa.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förtöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföstad av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]